

Dynaaminen toimittajarekisteri sote-palveluissa

Case Oulun kaupungin lastensuojelupalvelut

27.3.2019

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Hankinnan tausta

- **lastensuojelun avo- ja sijaishuollon palvelut** hankintayhteistyönä Pohjois-Pohjanmaan kuntien ja kuntayhtymien kanssa.
- Hankinta **kytkeytyi maakuntavalmisteluun**
  - maakunta voi palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä maakunnalle hyödyntää hankintasopimusta
  - **tavoitteena yhtenäiset lastensuojelupalvelut maakunnassa** → maakunnassa sijaitseviin lastensuojelulaitoksiin on sijoitettuna lapsia useista kunnista.
- Hankinnan vuosiarvo: lastensuojelun avopalvelut 6 M€/vuosi, laitospalvelut 25 M€/vuosi.

Mukana

Haapaveden, Kalajoen, Kuusamon, ja Oulun kaupungit;

Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Merijärven, Muhoksen ja Tyrnävän kunnat

Oulunkaaren kuntayhtymä (li, Pudasjärvi, Utajärvi, Vaala),

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Ylivieska, Alavieska, Nivala, Sievi),

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne (Haapajärvi, Reisjärvi, Pyhäjärvi) ja

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä (Raahe, Siikajoki, Pyhäjoki).

Hankinnan haasteet

- **Hankintalaki 108 §:** SoTe-hankinnoissa otettava huomioon
  - **kyseistä palvelua koskeva lainsäädäntö.**
  - **käyttäjien erityistarpeet ja kuuleminen** palvelun käyttäjien **yksilöllisten ja pitkäaikaisten sekä toistuvien hoito- tai sosiaalipalvelujen turvaamiseksi** siten kuin muualla laissa säädetään.
  - palvelujen **laatuun**, jatkuvuuteen, esteettömyyteen, **kohtuuhintaisuuteen**, saatavuuteen ja kattavuuteen, eri käyttäjäryhmien **erityistarpeisiin, käyttäjien osallistumiseen ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen sekä innovointiin liittyvät tekijät.**
  - sopimusten kesto ja muut ehdot siten, että sopimuksista **ei muodostu kohtuuttomia tai epätarkoituksenmukaisia seurauksia palvelun käyttäjille.**

Hankinnan haasteet

- Asiakkaan ja asiakkaita edustavien tahojen kuuleminen ei aina täytä **tehokkaan osallistumisen vaatimusta**
- Perinteiset hankintamenettelyt ei mahdollista sopimus- ja palvelumuutoksia → **asiakkaiden tarpeet muuttuvat**
  - Sopimuksen muuttamista koskevat ehdot tärkeitä, jos tavoitellaan pidempää tai toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia
  - hankintalaki rajoittaa voimakkaasti sopimuksen muuttamista, ellei sopimus sisällä muutoksen oikeuttavia ehtoja

Hankinnan osallistava valmistelu

- Päivän mittainen markkinavuoropuhelutilaisuus työpajoineen 8.5.2018.
  - Työpajoja oli 4 kpl aiheina 1) sijaishuollon palvelukuvaus, 2) avohuollon palvelukuvaus, 3) hankintamenettely, 4) kannustinmallit, hinnoittelumallit ja sitominen vaikuttavuuteen, mittarit.
- Lisäksi muita tapaamisia eri sidosryhmien kanssa
- Kilpailutusasiakirjat myös kommentoilla kaikissa osallistuvissa organisaatioissa sekä markkinavuoropuhelussa ilmoittautuneilla palveluntuottajilla.

Ratkaisu: Dynaaminen toimittajarekisteri

*Tilaajan itsensä suunnittelema,
hankintalain periaatteiden mukainen,
kaksivaiheinen puitejärjestelyn kaltainen
dynaaminen hankintamenettely,
johon tarjoajaehdokkaat voivat hakeutua
mukaan perustamisvaiheessa sekä
vuosittain tammikuussa.*

Dynaaminen toimittajarekisteri

- **koko voimassaolonsa ajan avoin kaikille soveltuvuusehdot ja palvelun vähimmäisvaatimukset täyttävälle palveluntuottajille.**
- hankintoja voidaan tehdä perustamisesta lähtien sen keston loppuun saakka.
- voimassa kolme (3) vuotta sen perustamisesta (varsinainen sopimuskausi) ja **tilaaja voi jatkaa sen voimassaoloa** kahdella (2) optiovuodella (optiokausi).

Perinteinen puitejärjestely

- hankintamenettely kuvattu hankintalaissa
- sulkee sopimuskautta, ei voi ottaa sopimuskaudella uusia palveluntarjoajia
- ei mahdollisuutta päivittää olennaisia puitejärjestelyn ehtoja
- sopimuskauden hankinnat etukäteen ilmoitetuilla periaatteilla
- voimassa määrätyn ajan, ei voida jatkaa uudella ilmoituksella

Dynaaminen toimittajarekisteri

- sote-hankinta, itse suunniteltu ja kuvattu menettely
- dynaaminen: voidaan ottaa uusia palveluntuottajia kerran vuodessa
- HY:llä mahdollisuus päivittää vuosittain ehtoja etukäteen määritellyllä tavalla
- voidaan ottaa käyttöön kannustavia sopimusehtoja
- tarjoajat voivat vuosittain päivittää hintoja, laatua sekä hakeutua uusiin hankinnan osiin ja palveluluokkiin
- voidaan uudistaa tai jatkaa uudella ilmoituksella, kun voimassaolo on päätymässä.

Dynaaminen hankintajärjestelmä

- hankintamenettely kuvattu hankintalaissa
- dynaaminen: voidaan ottaa uusia palveluntuottajia koko voimassaolon ajan ✓
- ei mahdollisuutta päivittää olennaisia hankintajärjestelyn ehtoja
- sopimuskauden hankinnat etukäteen ilmoitetuilla periaatteilla ✓
- voidaan jatkaa uudella ilmoituksella, kun voimassaolo on päätymässä. ✓

Dynaamisen toimittajarekisterin rakenne

- Toimittajarekisteri **jakaantuu ryhmiin** A (Lastensuojelun avohuollon palvelut) ja B (Lastensuojelun ympärivuorokautinen hoito) **sekä ryhmien alaisiin osiin ja palveluluokkiin**
- Niissä osissa, joissa on palveluluokkia, **palveluntuottajan on kuuluttava yhteen tai useampaan palveluluokkaan**, jossa palveluntuottajalla on osaamiseensa ja kokemukseensa perustuvaa erityisosaamista.
- **ryhmä C Kehittämispalvelu**, joka on optio, ja jonka tilaaja voi ottaa käyttöön erillisellä päätöksellä. Kukin tilaaja tekee option käyttöönottoa koskevan päätöksen itsenäisesti.

Toimittajarekisteriin hakeutuminen

- Sopimuskaudella tilaaja julkaisee kunkin sopimusvuoden marraskuun 15. päivään mennessä tarkemmat **ohjeet ja ajankohdat toimittajarekisteriin hakeutumisesta.**
- Ohjeet lähetetään toimittajarekisterissä jo oleville palveluntuottajille tiedotteella ja **julkaistaan toimittajarekisterin yhteydessä siten, että kaikki voivat niihin tutustua.**

**Kerran vuodessa
mukaan**

- Toimittajarekisteriin hyväksytyillä palveluntuottajilla **ei ole oikeutta** tarjousta päivittäessään **muuttaa tai peruuttaa aiemmin antamaansa tarjousta miltään muilta** kuin edellä kohdissa 1 - 4 mainituilta **osin**.
- Palveluntuottajalla **ei ole oikeutta poistua toimittajarekisteristä** sen voimassaoloaikana.

Dynaamisuutta parhaimmillaan: Tilaajan mahdollisuus päivittää toimittajarekisterin ehtoja

- Tilaaja ilmoittaa kunkin sopimusvuoden tammikuun 15. päivään mennessä toimittajarekisterin ehtoihin tulevista mahdollisista muutoksista.
- Julkaistavassa tarjouspyynnössä tilaajalla on halutessaan oikeus:
  1. muuttaa palvelun enimmäishintaa,
  2. perustaa uusia palveluluokkia,
  3. siirtyä palveluluokkakohtaiseen hinnoitteluun ja
  4. siirtyä vaikuttavuusperusteiseen hinnoitteluun yhdessä tai useammassa osassa tai palveluluokassa.

Dynaamisuutta parhaimmillaan: Mahdollisuus siirtyä vaikuttavuusperusteiseen hinnoitteluun

- osa hinnasta sidotaan palvelukuvausten tarkoittamaan toimintakykymittarin tulosten mukaiseen vaikuttavuuteen.
- Toimintakykymittarin tuloksiin voidaan sitoa vuosittain enintään 5 % hinnasta ja tämän jälkeen vuosittain enintään 5 % hinnasta siten, että vaikuttavuuteen sidottu hinnan osa voi olla enintään 15 % palvelun arvonlisäverottomasta hinnasta.
- Mahdollinen siirtyminen vaikuttavuusperusteiseen hinnoitteluun tapahtuu tilaajan ja palveluntuottajien yhteiskehittämisen jälkeen.

Hankinnat dynaamisessa toimittajarekisterissä

- Toimittajarekisteriin hyväksytyille palveluntuottajille lähetetään vuosittain **tammikuussa** tarjouspyyntö
- Ehdokkaat jättävät lopullisen tarjouksensa ja samalla aiemmin toimittajarekisteriin hyväksytyt **palveluntuottajat voivat tehdä tarjouksen toimittajarekisterin uusiin ryhmiin, osiin ja palveluluokkiin tai päivittää tarjoustaan.**

- Toimittajarekisteriin hyväksytyillä palveluntuottajilla on vuosittain oikeus tarjouspyynnön mukaisesti:
  1. muuttaa aiemmin tarjoamaansa palvelun hintaa,
  2. muuttaa aiemmin tarjoamaansa palvelun laatua,
  3. tehdä osallistumishakemus toimittajarekisterin uusiin ryhmiin, osiin ja palveluluokkiin, sekä
  4. täydentää aiemmin tarjottujen palveluluokkien erityisosaamisista uusilla erityisosaamisilla ja lisäresursseilla.

Tarjousten vertailu

- Vertailuperusteena ryhmässä A ja B kokonaistaloudellinen edullisuus, jossa hinnan painoarvo 80 % ja laadun 20 %.
  - Laadun osalta pisteytetään 70 % **ylittävä** henkilöstön pysyvyys. Arvioinnin kohteena on **toistaiseksi voimassaolevien työsuhteiden osuus asiakaskohtaisen palvelun välittömään toteutukseen osallistuvan henkilöstön kokonaismäärästä**.
- Ryhmän C osalta valinnat tehdään etusijajärjestyksen perusteella tai kevennettyä kilpailutusta hyödyntäen (vertailuperusteena laatu).
  - Palveluntuottajan kehittämispalvelua koskevan tarjouksen mukainen hinta on enimmäishinta, jota ei voida mahdollisessa kevennetyssä kilpailutuksessa ylittää.

Vuosittaisten sopimusehtojen vahvistaminen

- Palveluntuottajien **etusijajärjestys** toimittajarekisterin ryhmissä, osissa ja palveluluokissa **muodostuu tarjousvertailun lopputuloksen mukaisesti.**
- Toimittajarekisterin mahdolliset **uudet ehdot, hinnat ja laatu tulevat voimaan kunkin vuoden maaliskuun alussa** tai viimeistään, kun hankintapäätös on saanut lainvoiman tai valitusviranomaisen myöntänyt täytäntöönpanoluvan.

Lapsen, nuoren ja perheen palvelun valinta

- Kukin tilaaja tekee päätöksen asiakaskohtaisen palvelun valinnasta kyseistä palvelua koskevan lainsäädännön edellytysten mukaisesti.
- Lapsen asioista vastaava nimetty sosiaalityöntekijä tai sosiaalihuoltolain mukainen omatyöntekijä tai muu **asiakkaan työntekijä toteuttaa palvelun valinnan asiakkaan sosiaalihuollon lainsäädännön mukaisesti arvioidun palvelun tarpeen perusteella.**

Lapsen, nuoren ja perheen palvelun valinta

- Palvelu hankitaan siltä palveluntuottajalta, jonka palvelun oma- tai sosiaalityöntekijä **arvioi vastaavan asiakkaan lainsäädännön mukaisesti arvioituun tarpeeseen parhaimmin.**
- Palveluluokat ja palveluntuottajien erityisosaamiset toimivat asiakaskohtaisen palvelun valinnan apuvälineenä.
- Mikäli asiakkaan tarpeeseen vastaavia, samanveroisia palveluntuottajia on useita, toteutetaan valinta toimittajarekisterin **etusijajärjestyksen** mukaisesti.

Dynaamisen toimittajarekisterin jatkaminen

- Toimittajarekisterin voimassaoloa voidaan jatkaa varsinaisen sopimuskauden tai optiokauden jälkeen uudella hankintailmoituksella.
  - ei tarvitse rakentaa uutta toimittajarekisteriä mahdollisesti uusine lisättyine osineen ja luokkineen, vaan riittää, että toimittajarekisterin voimassaoloa jatketaan.

Dynaamisen toimittajarekisterin jatkaminen

- Mikäli voimassaoloa jatketaan
  - Tilaajalla oikeus tehdä toimittajarekisteriin ja sen ehtoihin sekä palvelua koskeviin vaatimuksiin ja ehtoihin myös muita muutoksia.
  - Palveluntuottajat voivat liittyä mahdollisesti jatkettuun toimittajarekisteriin tekemällä uuden osallistumishakemuksen, jonka perusteella Oulun kaupunki tekee uuden palveluntuottajan hyväksymistä koskevan päätöksen.
  - Palveluntuottajat eivät ole lainkaan sidottuja aiemmin tekemiinsä tarjouksiin, vaan voivat peruuttaa tarjouksensa tai muuttaa sitä kaikin osin.

Dynaaminen toimittajarekisteri

Hankintailmoitus
julkaistaan

Ehdokkaat jättävät
osallistumishakemuksen

Soveltuvuusvaatimukset
ja yleiset
vähimmäisvaatimukset
täyttävälle ehdokkaille
lähetetään
tarjouspyyntö

Ehdokkaat jättävät
lopulliset
tarjouksensa
vastaamalla
tarjouspyyntöön

Oulun kaupunki tekee
tarjousvertailun
asetettujen hinnan ja
laadun
vertailuperusteiden
mukaisesti

Oulun kaupunki tekee
hankintapäätöksen ja
antaa sen tiedoksi
ehdokkaille

Toimittajarekisteriin
hyväksytyt
palveluntuottajat
voivat alkaa tuottaa
palvelua

Tilajaat tekevät
asiakaskohtaiset
palvelutilaukset
tarjouspyynnön ehtojen
mukaisesti

Lisätietoja

Arja Heikkinen

sosiaalijohtaja

Hyvinvointipalvelut

arja.heikkinen@ouka.fi

Sanne Pihlajamäki

Lastensuojeluasiantuntija

Hyvinvointipalvelut

sanne.pihlajamaki@ouka.fi

Outi Tarvainen

hankintasuunnittelija

Konsernipalvelut

outi.tarvainen@ouka.fi

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia